

informativni **islamski** časopis

www.el-asr.com
Hidzra

"A ko govori ljepše od onoga koji poziva Allahu, koji dobra djela čini i koji govori "Ja sam doista musliman." Sura Fussilet, ajet 33.

الحجر

El

Asr

ODABIR SPOLA DJETETA

KROZ PRIZMU ŠERIJATA

O vjerniče,

PROĐI SE

MUZIKE!

Omladina

DRAGULJ
ISLAMSKOG
DRUŠTVA

pročitaj više >>>

U PRODAJI...

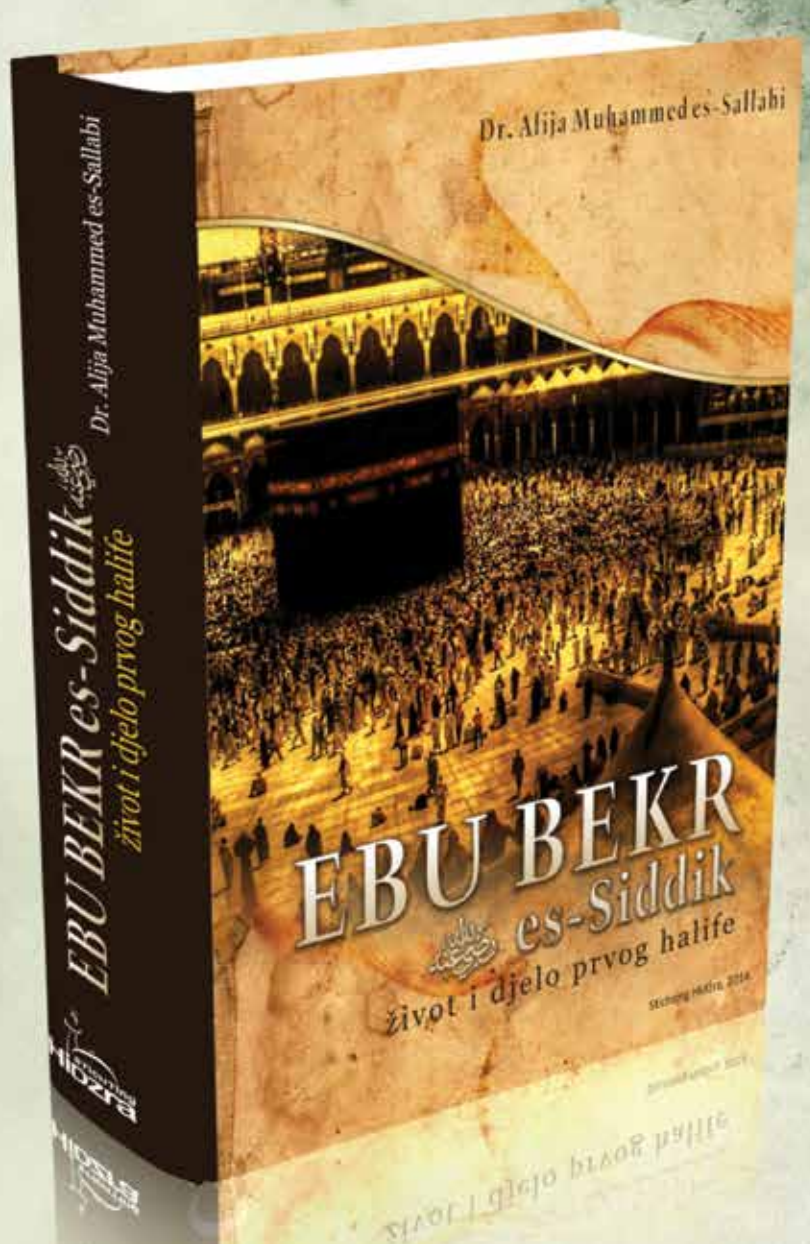
U PRODAJI...

U PRODAJI

Doba ashaba je najbolje doba u povijesti čovječanstva. Historija njihovog doba je riznica u kojoj je sačuvana idejna, kulturna, znanstvena, vojna, strategijska i socijalna ostavština 'ummeta. U ovoj znamenitoj historiji, generacije muslimana pronalaze sve ono što će ih učvrstiti u njihovom životu na ispravnom putu i uputi, te primjere kroz koje će spoznati bit i suštinu svog zadatka na ovome svijetu.

Neprijatelji islama: židovi, kršćani, sekularisti, marksisti, šiije rafidijje i ostali, shvatili su opasnost ovog naslijeđa u izgradnji islamske ličnosti. Stoga su radili na izobličavanju, iskrivljivanju, krivotvorenju i izazivanju sumnje i smutnje među generacijama muslimana. Pribjegli su širenju slabih i podmetnutih predaja koje diskreditiraju život ashaba. Neprijatelji islama su formirali našu historiju onako kako odgovara njihovim pokvarenim idejama.

Svjesni svega toga, islamski učenjaci današnjeg vremena danonoćno ulažu trud u ispravljanju iskrivljenog poimanja historijskih činjenica. Plod tog truda jeste i pisanje biografije o Ebu Bekru es-Siddiku, radijallahu anhu. Život i biografija Ebu Bekra, radijallahu anhu, je svijetla stranica historije islama koja svojom ljepotom zasjenjuje svaki drugi životopis, nakon životopisa Allahovih poslanika. Ni u jednoj drugoj biografiji nije zastupljeno toliko primjera časti, ugleda, iskrenosti, borbe i poziva u principe naše uzvišene vjere.

Naslov knjige:	Ebu Bekr es-Siddik – život i djelo prvog halife
Autor:	Dr. Alija Muhammed es-Sallabi
Izdavač:	Džemat "Stichting Hidžra", Nederland
Prijevod:	Mirsad Fikret Porić, prof.
Recenzija:	Hajruddin Tahir Ahmetović, prof.
Format:	B5 (tvrdi uvez)
Broj stranica:	600 (+/-)
Kontakt:	0031 617972659 (NL) / 00387 62311101 (BiH)
E-mail:	info@islamske-knjige.com

U PRODAJI...

U PRODAJI...

Izdavač
Stichting Hidzra
Vertweg 13,
5301 TA Zaltbommel
Nederland

Telefon redakcije: (0031) 617332323

E-mail: redakcija@el-asr.com

Internet: www.el-asr.com

Registracija: ISSN 18730795

Redakcija

Urednik

Šerif Fazlić

Šerijatska recenzija

Mr. Osman Smajlović

Stalni saradnik

Hasan Stranjac

Marketing

Amer Husić

Edin Zukić

DTP

Senad Redžepović

Dizajn naslovne strane

Nihad Silić

Web stranica

Ensar Hadžiselimović

Pretplata

Enes Jakupović

Lektura

Sumeja Đurić, prof.

U ovom broju pišu:

Mr. hfz. Muhammed Fadil Porča

Dr. Hakija Karunić

Hajruddin Tahir Ahmetović, prof.

Ersan Grahovac, prof.

Enes Julardžija, prof.

Adnan Nišić, prof.

Munir Zahirović, prof.

Nazif Subašić

Hasan Stranjac

Abdullah Nasup

Sead Kumro

Nurmina Strika

Septembar/Oktobar 2015/1436 H.G. broj 68

INFORMACIJE O PRETPLATI

ZA BOSNU

Godišnja pretplata : 27,00 km

Godišnja elektronska pretplata: 15,00 km

GRUPNE GODIŠNJE PRETPLATE

ZA BOSNU

(Ovo znači da se više osoba iz jednog mjesta pretplati da dobivaju list na jednu adresu)

2 komada 42,00 km

3 komada 57,00 km

4 komada 72,00 km

5 komada 87,00 km

6 komada 102,00 km

7 komada 117,00 km

8 komada 132,00 km

9 komada 147,00 km

CIJENA PO BROJU ZA DŽEM'ATE

10 komada sa poštarinom 27,00 km

15 komada sa poštarinom 42,00 km

20 komada sa poštarinom 54,00 km

itd.....

INFO/ NARUDŽBE

Tel: **062311 101**

E-mail: **marketing@el-asr.com**

Obavezno nas kontaktirajte, u vezi načina uplate na gornji email ili telefon.

INFORMACIJE O PRETPLATI

IZVAN BOSNE

Godišnja pretplata za Evropu: € 30,00

Godišnja pretplata izvan Evrope: € 45,00

Godišnja elektronska pretplata: € 15,00

GRUPNE GODIŠNJE PRETPLATE

ZA EVROPU

(Ovo znači da se više osoba iz jednog mjesta pretplati da dobivaju list na jednu adresu)

2 komada € 45,00

3 komada € 55,00

4 komada € 90,00

5 komada € 100,00

6 komada € 110,00

7 komada € 120,00

8 komada € 130,00

9 komada € 140,00

CIJENA PO BROJU ZA DŽEM'ATE

10 komada sa poštarinom € 25,00

15 komada sa poštarinom € 37,50

20 komada sa poštarinom € 50,00

25 komada sa poštarinom € 62,50

30 komada sa poštarinom € 75,00

35 komada sa poštarinom € 87,50

itd.....

INFO/NARUDŽBE

Tel: **0031 617 700 257**

E-mail: **pretplata@el-asr.com**

Uplate za Evropu:

IBAN: **NL94INGB0005010803,**

SWIFT/BIC: **INGBNL2A,**

IME BANKE: **ING Bank**

Na ime: **Stichting Hidzra**

Obavezno nas kontaktirajte, prije ili poslije vaše uplate, zbog vaše adrese i drugih podataka.

U ovom broju čitajte

OMLADINA – DRAGULJ ISLAMSKOG DRUŠTVA	6
DUHAN – SPORI UBICA	10
ODABIR SPOLA DJETETA KROZ PRIZMU ŠERIJATA	12
BRAĆA SMO U VJERI, MAKAR SE JEDNI S DRUGIMA NE SLAGALI U SVEMU	15
DEŠAVANJA U SVIJETU	18
ISLAM NA HAITIJU	20
STVARI KOJE SPREČAVAJU PRIMANJE DOVE	22
U ZAMCI ANKSIOZNOSTI I SUJEVJERJA (DRUGI DIO)	25
ZNANJE I ODLUČNOST	28
ZANIMLJIVOSTI	30
POHOD NA MU‘TU (PRVI DIO)	32
TEORIJA I PRAKSA U ŽIVOTU ISPRAVNIH PRETHODNIKA	35
PRVE GENERACIJE MUSLIMANA I OBAVLJANJE HADŽA	36
KUTAK ZA MLADE	40
RASPRAVA IBN ABBASA SA HARIDŽIJAMA	42
ALLAHOVO LIJEPO IME EL-AZIZ	46
O VJERNIČE, PROĐI SE MUZIKE!	48
FETVE VEZANE ZA MUZIKU	52
PITANJA I ODGOVORI	55
VISOKE POTPETICE – UZROK VELIKE BOLI	58

Iz sadržaja izdvajamo

OMLADINA – DRAGULJ ISLAMSKOG DRUŠTVA

6

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, uvijek je bio pristupačan, u blizini omladine, slušao je njihove probleme, poznao njihova stanja, uvijek se prema njima ophodio blago i lijepo, s ciljem da popravi situaciju ma kako ona teško i zabrinjavajuće izgledala. Zašto ne slijedimo svoga miljenika i Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u ophođenju sa omladinom, zašto se ne upoznamo s problemima omladine, njihovim potrebama, željama i strastima, pa da im olakšamo i pomognemo da stupe u bračnu zajednicu?! Omladina živi u punoj snazi, razbuktalih strasti, želja i potreba, i njih, kao i druge ljude, pogađaju teški momenti, tegobe i nedaće, tuge i žalosti, i tada, u takvim situacijama, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je uz omladinu, učestvovao je s njima u njihovoj žalosti, iskazivao im saučešće i nije im zabranjivao da plaču u takvim trenucima, osim kada bi progovorili nešto što izaziva srdžbu Gospodara svih svjetova.

DUHAN – SPORI UBICA

10

Isto kao što je čovjeku zabranjeno sve što je štetno, tako mu je zabranjeno i da on nanosi štetu bilo kojem dijelu tijela, jer ono nije njegovo vlasništvo, ono mu je samo dato u emanet.

Konzumiranje lijepoga i zdrava ishrana pozitivno djeluje i odražava se na čovjekovo zdravlje i njegovo ponašanje, dok loša ishrana ima ružne posljedice kako na tijelo tako i na ponašanje. Jedna od vrlo ružnih i odvratnih stvari kojima je iskušano današnje društvo jeste pušenje, koje se proširilo i među muslimanima, kako Arapima tako i nearapima, kako mladima tako i starima, kako bogatima tako i siromašnima, a ni žene nisu ostale imune na ovu pošast.

Pušači ne samo da narušavaju svoju ličnost i svoje zdravlje, nego bestidno uznemiravaju i nevine ljude: izbacuju oblake dima u lica prisutnih bez ikakvog uvažavanja, guše ih dimom i ružnim mirisom, pa makar se radilo i o djeci. Kaže Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: *“Ako se ne stidiš, radi što hoćeš.”* (Buhari) Pušenje uništava čovjekovo tijelo, vjeru i imetak, a ako bolje razmislimo, uvidjet ćemo da će čovjek propasti i ako se naruši samo jedno od navedenog, pa kakva mu propast slijedi kada pušenje naruši i njegovo tijelo i imetak i vjeru?

BRAĆA SMO U VJERI, MAKAR SE JEDNI S DRUGIMA NE SLAGALI U SVEMU

15

Historija svjedoči da je nerazumna pristranost dovela do mnogih smutnji i velikih krvoprolića među muslimanima, stoga se s pravom pitamo kako možemo prevazići nerazumnu pristranost u našem ponašanju, kako možemo usvojiti islamski edeb ponašanja prilikom fikhskih razilaženja, da bismo bili pravedni i ispoštovali prava svoje braće u vjeri, a udaljili se od nepravde i nekorektnog ponašanja. Najvažniji korak na tom putu je upoznavanje s uzrocima pojave nerazumne pristranosti i kako se ona razvija kod čovjeka do te mjere da obuzme njegov um, zamrači mu pogled na istinu i dovede ga u nepravdu. Neznanje je glavni uzrok pojave nerazumne pristranosti. Neupućenost u različito mišljenje u pogledu određenog fikhskog pitanja, nepoznavanje intencija šerijata, olakšica, stepenovanja djela, općeg interesa i slično, dovode do pojave nerazumne pristranosti. Isto tako, neupućenost u realnost, stanja ljudi i njihovih običaja, uzrokuje pogrešne procjene i dovodi do pogrešnih odluka.

O VJERNIČE, PROĐI SE MUZIKE!

48

“Ima ljudi koji kupuju priče za rasonodu, da bi, ne znajući koliki je to grijeh, s Allahovog puta odvodili i da bi ga predmetom za ismijavanje uzimali.” (Lukman, 6)

Šta su to “priče za rasonodu”? Da li su to knjige i romani? Da li su to basne i bajke? Šta je to? Da ponovo poslušamo ajet:

“Ima ljudi koji kupuju priče za rasonodu, da bi, ne znajući koliki je to grijeh, s Allahovog puta odvodili i da bi ga predmetom za ismijavanje uzimali. Njih čeka sramna kazna. Kada se nekom od njih ajeti Naši kazuju, on oholo glavu okreće, kao da ih nije ni čuo, kao da je gluh – zato mu navijesti patnju nesnosnu.” (Lukman, 6–7)

Ima li neko da nam protumači šta se misli pod **“pričama za rasonodu”**? Da, ima! A ko to? Jedan ugledni ashab, Ibn Ummu Abd, Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu. On se zakleo i rekao: “Kunem se Allahom da se pod **‘pričama za rasonodu’** misli na muziku!” Tri puta

se zakleo: “Kunem se Allahom! Kunem se Allahom! Kunem se Allahom!” (*Er-Reddu limen juhibus-semaad*)

Omladina

– dragulj islamskog društva

VJEROVJESNIK, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, UVIJEK JE BIO PRISTUPAČAN, U BLIZINI OMLADINE, SLUŠAO JE NJIHOVE PROBLEME, POZNAVAO NJIHOVA STANJA, UVIJEK SE PREMA NJIMA OPHODIO BLAGO I LIJEPO, S CILJEM DA POPRAVI SITUACIJU MA KAKO ONA TEŠKO I ZABRINJAVAJUĆE IZGLEDALA. ZAŠTO NE SLIJEDIMO SVOGA MILJENIKA I POSLANIKA, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, U OPHOĐENJU SA OMLADINOM, ZAŠTO SE NE UPOZNAO S PROBLEMIMA OMLADINE, NJIHOVIM POTREBAMA, ŽELJAMA I STRASTIMA, PA DA IM OLAKŠAMO I POMOGNEMO DA STUPE U BRAČNU ZAJEDNICU?! OMLADINA ŽIVI U PUNOJ SNAZI, RÁZBUKTALIH STRASTI, ŽELJA I POTREBA, I NJIH, KAO I DRUGE LJUDE, POGAĐAJU TEŠKI MOMENTI, TEGOBE I NEDAĆE, TUGE I ŽALOSTI, I TADA, U TAKVIM SITUACIJAMA, ALLAHOV POSLANIK, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, BIO JE UZ OMLADINU, UČESTVOVAO JE S NJIMA U NJIHOVOJ ŽALOSTI, ISKAZIVAO IM SAUČEŠĆE I NIJE IM ZABRANJIVAO DA PLAČU U TAKVIM TRENUCIMA, OSIM KADA BI PROGOVORILI NEŠTO ŠTO IZAZIVA SRDŽBU GOSPODARA SVIH SVJETOVA.

PIŠE: HAJRUDIN TAHIR AHMETOVIĆ, PROF.

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je najljepšeg ponašanja. Prema svim ljudima ophodio se na najljepši mogući način, a kako i ne bi kada ga je Uzvišeni Allah poslao kao milost svim svjetovima.

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, posebnu je pažnju posvećivao najvažnijoj skupini ljudi – omladini. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, blago se ophodio prema omladini, poznao je njihovu prirodu i razmišljanja, otkrivao njihove mogućnosti i talente, nakon čega bi ih savjetovao i usmjeravao na ono što je za njih bilo najkorisnije, bodrio ih, jačao i podizao njihove ambicije. Sve je to činio direktno,

bez ikakvog posrednika.

Ilustrativan primjer takvog Poslanikovog ponašanja prema omladini nalazimo u hadisu u kojem Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na jahalicu iza sebe uspinje Ibn Abbasa, radijallahu anhumu, čime mu iskazuje svoju skromnost, milostivost, bliskost, praktično mu pokazuje kako svaki čovjek, bez obzira na kakvom položaju bio, mora biti udaljen od svake oholosti i umišljenosti, i tom prilikom podučava ga sljedećim riječima, koje bi se mogle komentirati u tomovima: *“Mladiću, podučit ću te riječima koje su od izuzetne važnosti: Pazi Allaha, Allah će te čuvati! Pazi Allaha, pa ćeš Ga uvijek naći u svojoj blizini! Kada moliš, moli*

Allaha, a kada tražiš pomoć, traži od Allaha. Znaj, kada bi se svi ljudi okupili da ti pomognu u nečemu, ne bi ti pomogli osim onoliko koliko ti je Allah već propisao, a kada bi se okupili da ti nanesu kakvu štetu, ne bi ti naštetili osim onoliko koliko ti je Allah već propisao. Pera su podignuta, a tinta na listovima se osušila!” (Ahmed, a šejh Albani, rahimehullahu teala, hadis je ocijenio vjerodostojnim)

Iz ovog primjera uočavamo da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio blizak sa svima, volio je blizinu drugih kao što su i oni voljeli da budu u njegovoj blizini.

U ovom hadisu do izražaja dolazi i skromnost koju je Poslanik pokazao prema dječaciću koji nije imao

više od petnaest godina kada je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, preselio na bolji svijet. Sve je to utjecalo i na skromnost Ibn Abbasa, radijallahu anhumu, pa je znao odlaziti na vrata starijih ashaba i čekati pred njihovim vratima, čak i zaspati na pragu kuće čekajući da mu se otvore vrata kako bi postavio određeno pitanje.

Prije nego što je uputio zlatne riječi Ibn Abbasu, u njegovoj dječackoj duši probudio je zainteresiranost riječima: "Mladiću, podučit ću te riječima koje su od izuzetne važnosti", kako bi Ibn Abbas, radijallahu anhumu, što bolje zapamtio riječi koje će mu biti saopćene.

Na sličan način Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, postupio je i s Muazom b. Džebelom, radijallahu anhu, rekavši mu: *"Muaze, tako mi Allaha, doista te ja volim! Tako mi Allaha, ja te doista volim! Savjetujem ti, Muaze, da nikako ne propustiš priliku da na kraju svakog namaza proučiš: 'Allahu moj, molim Te da me pomogneš da Te se često sjećam, da Ti se mnogo zahvaljujem i da Ti iskreno robujem!'"* (Ebu Davud i drugi, a šejh Albani, rahimehullahu teala, hadis je ocijenio vjerodostojnim)

Poslanik prvo priprema mladićevo srce za ovaj izuzetan savjet, pa mu kaže: "Tako mi Allaha, ja te, Muaze, doista volim!" Možete li zamisliti kakvi su osjećaji preplavili ovoga mla-

dića kada je saznao da ga Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, voli?! Možete li zamisliti njegovu radost i spremnost da prihvati sve što god mu kaže osoba koja ga istinski voli u ime Allaha i koja će mu reći samo ono što je za njegovo dobro jer ga srčano voli!?

Mnoštvo je izuzetnih primjera u kojima je Poslanik praktično pokazao kako se treba odnositi prema omladini i u kojima nam je ukazao na plodnosne metode čija će nam primjena osigurati da odgojimo generacije uspješne omladine. Neke od tih primjera nalazimo u sljedećim hadisima:

Malik b. Huvejris, radijallahu anhu, pripovijeda: "Došli smo Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, a svi smo bili mladići približne dobi. Ostali smo kod njega dvadeset dana. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je milostiv i brižan, pa je pomislio da smo se zaželjeli svojih porodica. Upitao nas je o tome koga smo ostavili kod kuće od članova svojih porodica. Kada smo ga obavijestili o tome, on reče: *'Vratite se svojim porodicama i ostanite kod njih. Podučite ih i pojasnite im dužnosti koje moraju izvršavati. Kada nastupi vrijeme nekog namaza, neka jedan od vas prouči ezan, a neka vas u namazu kao imam predvodi onaj koji je među vama najstariji.'*" (Buhari i Muslim)

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve

sellem, odvojio je dvadeset dana za omladinu, ugostio ih u svome domu, sve im obezbijedio, da bi ih podučio njihovoj vjeri, da bi ih odgojio i osposobio da oni odgajaju druge. Upoznao se s njima, njihovim stanjima kod kuće, koga su ostavili od svojih porodica, otklanjajući na taj način svaku moguću prepreku između sebe i svojih učenika. Upoznaje se s njima dobro, pa na njihovim licima primjećuju zabrinutost za porodicama i želju da se vrate svojim kućama i saznaju o svojim ukućanima.

Kada se približilo vrijeme njihovog povratka kućama, Poslanik im upućuje savjet u kojem ih usmjerava na aktivnosti koje trebaju sprovesti u svojim domovima: savjetuje im da ne smiju biti pasivni, već da znanje koje su stekli kod njega trebaju prenijeti i na svoje ukućane. Dakle, svima upućuje direktan, jasan i konkretan savjet, koji završava oporučujući im da vode računa o najvažnijem ibadetu u islamu – namazu, i da klanjaju onako kako su njega vidjeli da klanja.

I šta im još savjetuje?! Savjetuje im da vode brigu o starijima! Savjetuje im da ne dozvole da, poneseni mladalačkim žarom, sebe stave na mjesto koje im ne dolikuje i zauzmu poziciju koju treba da zauzmu stariji: *"... neka vas u namazu kao imam predvodi onaj koji je među vama najstariji!"*

Iz ovog primjera jasno vidimo kako se Allahov Poslanik, sallallahu

alejhi ve sellem, mnogo družio sa omladinom, tako da nam nije nimalo čudno što je prepoznavao sklonosti i mogućnosti mladih ljudi, njihove sposobnosti i talente, nakon čega im je povjeravao odgovorne zadatke.

Tako mladog Musaba b. Umejra, radijallahu anhu, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, šalje u Medinu kao ambasadora islama i u svome odabiru, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nimalo nije pogriješio. Uzvišeni Allah otvorio je srca Medinlija Musabovim posredstvom. Musab, radijallahu anhu, svojom je rječitošću, blagošću i lijepim ponašanjem pridobio srca stanovnika Medine, islam je ušao u skoro svaku medinsku kuću, čime je Musab, radijallahu anhu, prokrčio put do izgradnje prve muslimanske države.

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, otkriva i sposobnosti mladog Zejda b. Sabita, radijallahu anhu, pa mu kaže: *“O Zejde, nauči hebrejski jezik, jer, tako mi Allaha, nisam smiren u pogledu onoga što mi oni pišu!”* Zejd kaže: *“Naučio sam njihov jezik za petnaestak dana, pa bih mu čitao njihova pisma kada bi mu pisali i odgovarao u njegovo ime kada bi on pisao njima.”* (Ahmed i drugi. Šejh Albani, rahimehullahu teala, hadis je ocijenio vjerodostojnim)

Omladina je željna zadataka, odgovornosti i dokazivanja! Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, dobro je to uviđao, primjećivao i odazivao se njihovim željama, dajući im odgovornosti shodno njihovim sposobnostima i mogućnostima.

Krenimo dalje do posebnih trenutaka u ophođenju Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, sa omladinom, trenutaka i situacija na koje se mnogi ne osvrću, ne primjećuju ih i ne prepoznaju, a od velike su važnosti!

Pogledajmo kako Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, brine o mladićima koji su tek stupili u bračnu vezu, zna za njihovu potrebu za porodicom, pa ih podstiče da idu

svojim kućama i provode vrijeme s porodicom.

Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, pripovijeda: *“Bili smo na jednom od putovanja sa Allahovim Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, pa kada smo se vratili s puta, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: ‘Ko želi da požuri svojoj porodici, neka požuri!’”*

U drugoj verziji navodi se da je Džabir, radijallahu anhu, rekao: *“Bili smo sa Allahovim Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, u jednom od pohoda, pa nakon što se taj pohod završio, ja sam požurio kući na svojoj jahalici, koja je bila spora. Iza mene je došao neki konjanik i kopljem podbo moju jahalicu, tako da se ona trgnula i krenula kao jedna od najbržih deva, do tada nikad viđena. Okrenuo sam se i ugledao Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem. Upitao me je: ‘Kuda si požurio?’ a ja sam odgovorio: ‘Nedavno sam se oženio.’ Ponovo je upitao: ‘Djevojku ili već udavanu ženu?!’ Rekao sam: ‘Udavanu.’ On je rekao: ‘Zašto se nisi oženio djevojkom da se igraš s njom i ona s tobom?!’”* Džabir dalje pripovijeda: *“Kada smo bili nadomak Medine, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: ‘Polahko, ne idite kućama sve dok ne padne mrak, kako bi se vaše supruge sredile za vas.’”* (Buhari i Muslim)

Ovaj hadis je divan primjer o tome kako Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, vodi računa o svemu! Pita Džabira za njegovo stanje, zatim mu iznosi svoje mišljenje o njegovoj ženidbi govoreći da je bilo bolje da se oženio djevojkom jer su to za djevojku potpuno nova iskustva, prva ljubav, koju će zasigurno najviše voljeti i poštovati, i na kraju vodi računa i o ženama koje su ostale u kućama da čekaju svoje muževe, pa im daje vremena da se srede i dočekaju svoje muževe u najljepšem izgledu!

Poslanik je čak dozvoljavao mladićima koji su se tek oženili da idu s bojišta svojim kućama da posjete

svoje porodice. Ebu Seid, radijallahu anhu, spominje da je s njima u Bitki na Hendeku bio jedan mladić koji je zatražio od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u toku dana da ode do svoje porodice, pa mu je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, i dozvolio rekavši: *“Ponesi sa sobom svoje oružje, jer se bojim plemena Kurejza za tebe!”* (Muslim)

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, uvijek je bio pristupačan, u blizini omladine, slušao je njihove probleme, poznao njihova stanja, uvijek se prema njima ophodio blago i lijepo, s ciljem da popravi situaciju ma kako ona teško i zabrinjavajuće izgledala.

Na Poslanikovu metodičnost, strpljenje i razumijevanje omladine ukazuje i sljedeći primjer. Naime, jednom prilikom Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, došao je jedan mladić kojeg su strasti bile preplavile u tolikoj mjeri da su skoro dovele u pitanje njegovu čast, pa i njegovu vjeru. Izlaz iz takvog stanja sam nije mogao pronaći i u zadnjem trenutku dolazi Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i traži od njega da mu dozvoli blud, jer više ne može da se strpi: *“Allahov Poslaniče, dozvoli mi da učinim blud!”* Možemo zamisliti koliko su ovog mladića preplavile strasti kada pred skupinom ljudi traži da mu se dozvoli blud.

Međutim, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, obraća se ovom mladiću s razumijevanjem, ne diže svoj glas, ne kori ga niti se ismijava s njim, već uči dovu za njega!

Ebu Umama, radijallahu anhu, kazuje: *“Jedan je mladić došao Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: ‘Allahov Poslaniče, dozvoli mi blud!’* Prisutni su prišli mladiću i počeli ga koriti zbog njegovih riječi, a Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: *‘Polahko, polahko!’* Nakon toga, rekao je mladiću: *‘Pridi!’* Mladić je prišao i sjeo pred Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem. Allahov Poslanik, sallalla-

hu alejhi ve sellem, upita ga: *'Da li bi volio da neko čini blud s tvojom majkom?!'* 'Ne, Allah me sačuvao toga!', reče mladić. *'Isto tako i drugi ljudi ne vole da se to čini s njihovim majkama!'*, reče Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem. *'A da li bi volio da neko čini blud s tvojom kćerkom?!'*, ponovo ga upita Poslanik, a mladić odgovori na isti način: 'Ne, Allahov Poslaniče, Allah me sačuvao toga!' Na to mu Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'Isto tako i drugi ljudi ne vole da se to čini s njihovim kćerkama!'* *'A da li bi volio da neko čini blud s tvojom sestrom?'*, opet ga upita Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, a mladić opet, na isti način, odgovori: 'Ne, Allah me sačuvao toga!' Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, dodade: *'Isto tako i drugi ljudi ne vole da se to čini s njihovim sestrama!'*” Zatim je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao mladića za njegove tetke s očeve i majčine strane i mladić je uvijek isto odgovarao, da bi na kraju Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, stavio svoju ruku na mladića i proučio dovu: *'Allahu moj, oprost mu njegov grijeh, očisti njegovo srce i sačuvaj njegovo stidno mjesto!'*” Ebu Umama, radijallahu anhu, kaže: “Nakon toga mladić nikada više nije ni pomislio na blud.” (Ahmed, a šejh Albani, rahimehullahu teala, hadis je ocijenio vjerodostojnim)

Zašto ne slijedimo svoga miljenika i Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u ophođenju sa omladinom, zašto se ne upoznamo s problemima omladine, njihovim potrebama, željama i strastima, pa da im olakšamo i pomognemo da stupe u bračnu zajednicu?!

Omladina živi u punoj snazi, razbuktalih strasti, želja i potreba, i njih, kao i druge ljude, pogađaju teški momenti, tegobe i nedaće, tuge i žalosti, i tada, u takvim situacijama, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je uz omladinu, učestvovao je s njima u njihovoj žalosti, iskazivao im saučešće i nije im zabranjivao da plaču u takvim trenucima, osim kada bi progovorili nešto što izaziva srdžbu Gospodara svih svjetova.

U Muslimovom *Sahihu* bilježi se od Džabira b. Abdullaha, radijallahu anhumu, da je rekao: “Moj otac poginuo je u Bitki na Uhudu. Kada je doneseno njegovo tijelo, otkrio sam njegovo lice i počeo plakati. Prisutni su mi počeli zabranjivati da plačem, a Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, to mi nije zabranjivao. Tada je i Fatima, kćerka Amra, počela da plače za ocem, pa je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *'Plakala ti ili ne plakala za njim, meleki ga nisu prestali natkrilivati svojim krilima sve dok ga niste podigli s mjesta pogibije.'*” (Muslim)

Na ovakav način Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, nastojao je da u najtežim situacijama olakša mladim ljudima!

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, vrlo je dobro znao da pitanje opskrbe opterećava sve ljude, a naročito omladinu, tako da je i ovom pitanju posvetio pažnju upućujući im plodonosne savjete koji su ih smirili u tom pogledu i dali im osjećaj sigurnosti. U savjetima ih je podsticao na ljubav prema Uzvišenom Allahu, da od Njega traže opskrbu i da se nadaju samo Njemu, navodeći im ilustrativne primjere: malu dječicu, bebe u majčinom stomaku, a i novorođenčad, koju Uzvišeni Allah opskrbljuje, zatim ptice, koje ujutro svoja gnijezda napuštaju gladne, noću se vraćaju site. Većina omladine pred sobom ima velike izazove, potrebno im je mnogo čega: žele stupiti u bračnu zajednicu, potreban im je posao, imetak, kuća i dr., usljed čega pojedini klonu, pred sobom vide ogromne zahtjeve, a potporu nemaju ni od koga, pa im ne preostaje ništa drugo osim da se povuku i žive usamljeničkim i asketskim životom. Ovdje do izražaja dolazi uloga odgajatelja, koji treba da ih smiri i usmjeri ka Uzvišenom Allahu, da Njega mole i da samo od Njega traže i budu ubijedeni da će im se odazvati. Neka je slavljen i hvaljen Uzvišeni Allah!

Duhana

— spori ubica

PIŠE: NAZIF SUBAŠIĆ

Uzvišeni

Allah dozvolio je Svojim robovima sve što je korisno, a zabranio im sve što je štetno. Sve ono u čemu ima štetnosti islam zabranjuje i čuva društvo od toga. Kaže Uzvišeni Allah: “...i sami sebe ne ubijajte! Allah je doista prema vama milostiv!” (En-Nisa, 29), “...i svojim se rukama u propast ne bacajte!” (El-Bekara, 195)

Isto kao što je čovjeku zabranjeno sve što je štetno, tako mu je zabranjeno i da on nanosi štetu bilo kojem dijelu tijela, jer ono nije njegovo vlasništvo, ono mu je samo dato u emanet.

Konзумiranje lijepoga i zdrava ishrana pozitivno djeluje i odražava se na čovjekovo zdravlje i njegovo ponašanje, dok loša ishrana ima ružne posljedice kako na tijelo tako i na ponašanje. Jedna od vrlo ružnih i odvratnih stvari kojima je iskušano današnje društvo jeste pu-

šenje, koje se proširilo i među muslimanima, kako Arapima tako i nearapima, kako mladima tako i starima, kako bogatima tako i siromašnima, a ni žene nisu ostale imune na ovu pošast.

Pušači ne samo da narušavaju svoju ličnost i svoje zdravlje, nego bestidno uznemiravaju i nevine ljude: izbacuju oblake dima u lica prisutnih bez ikakvog uvažavanja, guše ih dimom i ružnim mirisom, pa makar se radilo i o djeci. Kaže Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: “Ako se ne stidiš, radi što hoćeš.” (Buhari) Pušenje uništava čovjekovo tijelo, vjeru i imetak, a ako bolje razmislimo, uvidjet ćemo da će čovjek propasti i ako se naruši samo jedno od navedenog, pa kakva mu propast slijedi kada pušenje naruši i njegovo tijelo i imetak i vjeru?

ZDRAVSTVENE POSljedICE PUŠENJA

Konзумiranje duhana slabi cijelo tijelo i negativno se odražava na sve vitalne organe: srce slabi, dolazi do

raka pluća, javljaju se kašalj i mnoge druge plućne bolesti, umanjuje se pamćenje i izaziva glupavost, uzrokuje glavobolja, smanjuje želja za hranom, uništava čulo okusa, izaziva nervoza, umanjuje želja za spolnim odnosom, te nastaju mnoge druge posljedice. Pored spomenutog, ovisnici o pušenju žale se na nesanicu, tjeskobu, alergije, depresiju, umor i druge poremećaje. Najveći uzrok ovih posljedica jeste otrovna supstanca nikotin, ali i pored tog saznanja, ljudi ustrajavaju u konzumiranju duhana.

Rekao je Uzvišeni Allah: “I ne ubijajte sami sebe.” (En-Nisa, 29) Imam Sa’di ovako tumači citirani ajet: “Ovaj ajet ima i drugo značenje, a ono je ‘i jedni druge ne ubijajte!’ Ovo je primjer kur’anskog stila izražavanja u kojem su jednim ajetom obuhvaćena dva značenja.” Dokazano je da je pušenje jedan od najvećih uzročnika bolesti, a neki ga nazivaju i potajnim ili sporim ubicom jer božati se da korisnik polagano sam sebe ubija i njegov slučaj ulazi u okvir značenja Poslanikovih, sallallahu alejhi ve sellem,

riječi: “*Ko uzme otrov pa se njime ubije, otrov će mu biti u ruci i njime će se zauvijek trovati u Džehennemu.*” (Buhari i Muslim)

POSLJEDICE PO VJERU

Uzvišeni Allah u Svojoj plemenitoj Knjizi kaže: “**Šejtan želi pomoću vina i kocke unijeti među vas neprijateljstvo i mržnju i od sjećanja na Allaha i obavljanja molitve odvratiti vas. Pa, hoćete li se okaniti?**” (El-Maida, 91) Uzvišeni Allah u ajetu navodi razloge zabrane vina i kocke i kaže da ovi poroci odvrćaju od sjećanja na Allaha i od namaza. Ovaj se razlog svakako može odnositi i na duhan, jer onaj ko puši bježi iz kružoka u kojem se uči Kur’an ili drže predavanja, osim onih kojima se Allah smilovao.

Od Ubade b. Samita i Ibn Abbasa prenosi se da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: “*Zabranjeno je štetu nanositi sebi, a isto tako i drugome.*” (Ibn Madža i drugi, a hadis je vjerodostojan) Ovo je jedan od najjasnijih dokaza iz Poslanikovog, sallallahu alejhi ve sellem, sunneta o zabrani pušenja. Resullullah, sallallahu alejhi ve sellem, ovim je hadisom zabranio nanošenje štete sebi i drugima, a niko ne opovrgava naučnu konstataciju da pušenje pričinjava štetu pušaču i onima oko njega.

Od Džabira b. Abdullaha prenosi se da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “*Ko bude jeo bijeli ili crveni luk, neka se izdvoji iz mesdžida i neka sjedi kod kuće.*” (Muttefekun alejhi) Šejh Albani, rahimehullah, kaže: “To je, dakle, Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, sud o onome koji jede luk, koji je koristan za organizam i dozvoljen je, i kaže da takav treba da ostane kod svoje kuće. Pa šta je sa onim koji puši cigarete, odvratne i otrovne? Hoćete li uzeti pouku, o razumom obdareni?!”

MATERIJALNE POSLJEDICE PUŠENJA

Što se tiče štetnosti pušenja po čovjekov imetak, upitajmo one koji puše koliko novca potroše? Neki od njih su siromasi koji nemaju dovoljno da prežive taj dan, ali oni rasipaju i ono malo imetka što imaju i daju prednost duhanu nad osnovnim stvarima, pa makar bili i u dugovima. Kaže Uzvišeni Allah: “**Ne rasipaj mnogo, zaista su rasipnici braća šejtanova.**” (El-Isra, 26–27) Komentirajući ovaj ajet, Ibn Abbas, radijallahu anhu, rekao je: “Rasipnici su oni koji nepotrebno rasipaju imetak.” Bez sumnje, u ovo spada i kupovina cigareta.

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao je: “Uzvišeni Allah ne voli troje: *rekla-kazala* (tj. prenošenje riječi s namjerom sijanja smutnje), postavljanje *puno pitanja i rasipanje imetka*. (Buhari i Muslim) **vene posljedice pušenja**

Pušenja ostavlja velike posljedice na cjelokupno društvo, jer pušač nanosi štetu onima koji su blizu njega, uznemiravajući ih ružnim mirisom i zagađujući njihov zrak. Na činjenicu da su društvo i okolina ugroženi od pušača ukazuju zabrane pušenja na javnim mjestima. Međutim, pušenje cigareta ne uznemirava samo ljude, nego i meleke. U hadisu koji prenosi Džabir, radijallahu anhu, navodi se da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “*Doista meleke uznemirava ono što uznemirava sinove Ademo-ve.*” (Muttefekun alejhi)

Kako pametnom čovjeku dolikuje da puše dim u lica ljudi koji su od njega stariji i kojima pripada više poštovanja? Kako to može raditi svojim najbližnjima, svojoj djeci, roditeljima ili braćom drugu? Zar nije pravo braćnog druga da od svog supruga ili supruga osjeti

samo najljepši miris?

I pored toga što je napisano na hiljade medicinskih izvještaja, ljudi i dalje zbog svoje strasti truju svoje najbliže. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: “*Ko uznemirava muslimana, mene uznemirava, a onaj ko mene uznemirava, taj uznemirava Allaha.*” (Taberani bilježi od Enesa, a lanac prenosilaca je dobar)

Kupovinom cigareta muslimani vrše prenos bogatstva u ruke naših neprijatelja, jer oni proizvode ovu nevaljalštinu. Proizvođači cigareta troše ogromna sredstva u reklamiranju ovog zla. Neprijatelji ovog ummeta i njegovog šerijata uspjeli su da prošire ovaj otrov među muslimanima, jer oni znaju da on uništava snagu i slabi tijelo, utječe na zdravlje i ponašanje, uzima imetak i stid, a sve to koristi našim neprijateljima.

Ovo su neke štetnosti pušenja po vjeru, društvo, imetak i tijelo, pa mogu li nam pušači navesti samo jednu korist pušenja ili nekoliko nasuprot ovih štetnosti? O ti koji si iskušan pušenjem, molim Allaha da tebe i nas sačuva toga, upućujemo ti savjet da se što prije pokaješ od toga. Neka tvoje ostavljanje pušenja bude iz pokornosti Allahu i želje da sačuvaš svoj imetak i zdravlje. Onaj ko nešto ostavi radi Allaha, On će mu to boljim zamijeniti. Ne zaboravi da si loš primjer oca svojoj djeci i učitelja učenicima, a ako se pokaješ i ostaviš, postat ćeš lijep uzor drugima, pa budi uzor u dobru, a nemoj biti uzor u zlu, jer vraćanje na istinu bolje je od ustrajnosti u zabludi. Neka te ne ponesu slijepa slijedenja drugih, pa da se vratiš na pušenje, ako te Allah toga spasi.

Molimo Allaha da nas udalji od svakog zla i svih bolesti! Allahu naš, opskrbi nas Svojim halalom i zaštiti nas od harama!

ODABIR SPOLA DJETETA kroz prizmu šerijata

PIŠE: DR. HAKIJA KANURIĆ

Zahvala pripada Allahu, Gospodaru svjetova. Neka su salavati i selami na Allahovog miljenika, odabranog roba i poslanika Muhammeda, na njegovu porodicu, ashabe i sve koji slijede njegovu uputu.

Formiranje spola embriona, poput svega ostalog u prirodi koja nas okružuje, odvija se po ustaljenom zakonu koji je uspostavio Uzvišeni Allah. Savremeni čovjek otkrio je detalje tog zakona, koji su ranije ljudskoj vrsti bili nepoznati, čime se otvorila mogućnost utjecaja na spol embriona. S druge strane, vjernik dobro zna da je Uzvišeni

Allah taj koji stvara i odabire i sve se, na početku i na koncu, Njemu vraća. On je taj koji onome kome želi poklanja žensku djecu, a kome želi mušku djecu, a koga želi, ostavlja bez potomstva. Stoga je odabir spola embriona pitanje koje se promatra sa aspekta islamske doktrine – akaida, koja tretira vjerovanje i ubjeđenje muslimana, i sa aspekta islamskog prava – fikha, koji tretira praktičnu stranu, odnosno djela i postupke. Sve što je sporno sa akaidске strane definitivno je sporno i sa fikhske, stoga ćemo prvo razmotriti akaidску stranu ovog pitanja, a potom, u narednom broju, bit će riječi o ovom pitanju sa aspekta islamskog prava.

ODABIR SPOLA DJETETA KROZ PRIZMU ISLAMSKOG AKAI DA

Odabir spola novorođenčeta drevna je želja mnogih ljudi. Još od davnina, ljekari, filozofi i mudraci postavljali su razne teorije kako ostvariti tu želju. Preteče u tome bili su grčki filozofi, poput Parmenida, Anaksagorija, Hipokrata i Aristotela. Jedan od najpoznatijih drevnih načina odabira spola djeteta jeste tzv. kineska metoda. Ova metoda bazirana je na pretpostavci da spol djeteta reguliraju dva faktora: starost žene i mjesec u kojem se desi oplodnja, na osnovu čega je napravljena posebna tabela, pozna-

ta kao Kineska tabela. Ova, kao i druge drevne metode, nemaju nikakve naučne osnove, već se radi samo o pukom pretpostavljanju, nagađanju i praznovjerju.

Moderna nauka poništila je sve te teorije i zamijenila ih drugim metodama koje se baziraju na naučnim činjenicama i laboratorijskim eksperimentima.

Znanstvenici su, zahvaljujući modernim otkrićima, uspjeli pomno analizirati i jajnu ćeliju i spermatozoide i tako otkriti mnoge njihove tajne. Otkrili su da jajna ćelija nosi samo ženske osobine (x), a svaki od miliona spermatozoida, koji se zajedno izbace, nosi ženske (x) ili muške (y) osobine, te da se jajna ćelija oplodi kada jedan od tih spermatozoida uđe u nju. Bude li to muški spermatozoid, dijete biva muško, a bude li ženski, dijete biva žensko, dozvolom Sveznanog Stvoritelja. (*El-Mevsuatul-arebij-jetul-alemijje / Arapska svjetska enciklopedija*; dr. Muhammed el-Bar, *Halkul-insani bejnet-tibbi vel-*

Kur'ani)

Brojne su metode kojima se pokušava utjecati na spol djeteta, odnosno izabrati željeni spol. Neke od tih metoda realiziraju se prirodnim putem, kao što je ishrana, dok su druge ostvarive samo u specijaliziranim medicinskim ustanovama. Ove metode, o kojima će se detaljnije govoriti u narednom broju, razlikuju se u procentu uspješnosti, međutim, očigledno je da je sada, uz Allahovu dozvolu, moguće utjecati na spol embriona. Pitanje koje se samo nameće jeste: koliko je to u skladu sa islamskom doktrinom?

Na prvi pogled može se steći utisak da je odabir spola djeteta u kontradiktornosti sa islamskom akidom, a to se vraća na dvije postavke:

- vjerovanje da su stadiji razvoja embriona i njegov spol gajb koji zna samo Uzvišeni Allah.
- vjerovanje da je određivanje spola djeteta vid uplitanja u volju Uzvišenog Allaha.

Analizom ove dvije postavke dobit ćemo odgovor na pitanje: da li je mogućnost odabira spola djeteta oprečna islamskoj akidi?

DA LI JE SPOL EMBRIONA U UTROBI MAJKE GAJB KOJE NE MOŽE ZNATI NIKO OSIM ALLAHA?

Uzvišeni je Allah kazao: **“Samo Allah zna kad će Smak svijeta nastupiti, samo On spušta kišu i samo On zna šta je u maternicama, a čovjek ne zna šta će sutra zaraditi i ne zna čovjek u kojoj će zemlji umrijeti; Allah, uistinu, sve zna i o svemu je obaviješten.”** (Lukman, 34) Ovih pet navedenih činjenica, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nazvao je ključevima gajba, rekavši: *“Pet je ključeva gajba: samo Allah zna kad će Smak svijeta nastupiti, samo On spušta kišu i samo On zna šta je u maternicama...”* (Buhari) Iz spomenutog ajeta i riječi Allahovog Poslanika,

sallallahu alejhi ve sellem, moglo bi se razumjeti da spol djeteta u utrobi majke nije poznat nikome osim Uzvišenom Allahu, međutim, ajet i hadis na to ne upućuju. Pogledajmo kako su ajet i hadis, još prije modernih otkrića, shvatili klasični islamski učenjaci. Ilustracije radi, navest ću nekoliko primjera:

- Maverdi (umro 450. h. g. / 1058. g.) konstatira da se Allahove riječi: **“I zna što je u maternicama”**, mogu odnositi na dvije stvari:

- da samo On zna da li je dijete u maternici muškog ili ženskog spola i da li će biti zdravo ili bolesno;

- da samo On zna da li je dijete u maternici vjernik ili nevjernik, sretan ili nesretan. (*En-Nuketu vel-ujun*)

- Imam Kurtubi (umro 671. h. g. / 1272. g.) zaključio je da se ajetom ustvari žele opovrgnuti tvrdnje vračara, proroka i njima sličnih koji o tome govore ne oslanjajući se na stvarne uzroke i iskustva. On je u vezi s ovim ajetom rekao: “Cilj je poništiti govore vračara, proroka i onih koji od zvijezda traže kišu, a možda se dugotrajnim iskustvom mogu znati stvari poput muškog ili ženskog spola djeteta u stomaku, kao što je ranije rečeno u suri El-En‘am, ipak, ponekad to iskustvo može i zakazati, a pravo znanje ostaje jedino kod Allaha.” (*El-Džamiu li ahkamil-Kur‘ani*)

- Ibn Kesir (umro 774. h. g. / 1372. g.) u komentaru spomenutog ajeta kaže: “Isto tako, niko osim Njega ne zna šta je u maternicama, tj. šta Allah želi da u njima stvori – ali kada On naredi da dijete bude muško ili žensko, ili pak nesretno ili sretno, onda to saznaju i meleki koji su za to zaduženi kao i neka Njegova druga stvorenja kojima je to On dozvo-

lio.” (*Tefsirul-Kur‘anil-azim*)

Uzvišeni Allah nije rekao da spol djeteta u utrobi majke ne zna niko osim Njega, niti da to niko osim Njega neće znati, a to nije kazao ni Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nego je u komentarima Kur‘ana kao primjer znanja o onome što je u maternicama navođen spol djeteta, jer je to prvo što pada na pamet u vezi s embrionom, a nema sumnje da je znanje o spolu djeteta u tom vremenu ljudima bilo nedokučivo. Danas kada je to moguće, zna se da to ne spada u “ključevu gajbu” koje zna samo Uzvišeni Allah, jer ono što samo Allah zna niko drugi ne može ni znati (vidjeti: dr. Abbas el-Baz, elaborat pod naslovom: *Ihtijaru džinsil-mevludi ve tahdiduhu kable tehallukihi ve viladetihij bejnet-tibbi vel-fikh*, zbirka elaborata: *Dirasatun fikhijetun fi kada-ja tibbijje muasire*; prof. dr. Nasir el-Mejman, *En-Nevazilut-tibbijje*) Ajet se odnosi na potpuno znanje o onome što je u maternicama, a ne na puku spoznaju spola, kao što je u drugom ajetu Uzvišeni Allah rekao: **“U Njega su ključevi svih tajni, samo ih On zna, i On jedini zna šta je na kopnu i šta je u moru, i nijedan list ne opadne, a da On za nj ne zna...”** (El-En‘am, 59), čime se ne negira mogućnost da čovjek spozna nešto od onoga što je na kopnu i šta je u moru ili da zna kada neki od listova opadne.

Allahovo znanje o onome što je u maternicama precizno je znanje o svim detaljima koji se tiču embriona, njegovim fizičkim, moralnim, urođenim i stečenim osobinama, te šta će mu se desiti u budućnosti. Allah zna sve o njemu, prije njegovog stvaranja, od trenutka kada je bio kap neznatne tekućine, zatim novorođenče i sve do njegove smrti, kao i nakon smrti na ahiretu.

Uzvišeni Allah obavještava da je ovakvo univerzalno znanje svojstveno samo Njemu, a to ne negira mogućnost spoznaje određenih detalja vezanih za embrion, kao što je njegov spol. Znanje spola djeteta u utrobi majke poput je ostalih tajni Allahovog stvaranja koje je Allah omogućio ljudima da ih spoznaju, a u njima su, za razumom obdarene, jasni znakovi Allahove moći i beskrajne mudrosti.

DA LI JE ODABIR SPOLA DJETETA U KONTRADIKCIJI SA ALLAHOVOM VOLJOM?

Svevišnji je Allah kazao: **“Allahova je vlast na nebesima i na Zemlji. On stvara šta hoće! On poklanja žensku djecu kome hoće, a kome hoće – mušku, ili im daje i mušku i žensku, a koga hoće, učini bez poroda; On uistinu, sve zna i sve može.”** (Eš-Šura, 49–50) Musliman čvrsto vjeruje da je Allah taj koji poklanja djecu kakvu želi i kome želi. Vjeruje da Uzvišeni Allah radi šta hoće, u Njegovoj se vlasti dešava samo ono što On želi. Prema tome, nije dopušteno zamisliti da je moguće stvorenju da se umiješa u volju Stvoritelja. Sve što se dešava na svijetu biva Allahovim znanjem i Njegovom univerzalnom voljom. Čovjekov utjecaj u izboru spola djeteta ne izlazi iz ovog pravila. Čovjekov pokušaj da utječe na spol embriona uzrok je poput ostalih uzroka, koji će, ako Allah hoće, dati rezultate, a ako hoće, učinit će ih beskorisnim. Stvar je na početku i na kraju u Allahovoj ruci. Prema tome, izbor spola djeteta nije kontradiktoran islamskoj doktrini, međutim, ostaje da se vidi kakav je fikhski propis odabira spola djeteta, tj. da li je dozvoljen ili ne, o čemu će biti riječi u narednom broju.

Braća smo u vjeri, makar se jedni s drugima ne slagali u svemu

HISTORIJA SVJEDOČI DA JE NERAZUMNA PRISTRANOST DOVELA DO MNOGIH SMUTNI I VELIKIH KRVOPROLIĆA MEĐU MUSLIMANIMA, STOGA SE S PRAVOM PITAMO KAKO MOŽEMO PREVAZIĆI NERAZUMNU PRISTRANOST U NAŠEM PONAŠANJU, KAKO MOŽEMO USVOJITI ISLAMSKI EDEB PONAŠANJA PRILIKOM FIKHSKIH RAZILAŽENJA, DA BISMO BILI PRAVEDNI I ISPOŠTOVALI PRAVA SVOJE BRAĆE U VJERI, A UDALJILI SE OD NEPRAVDE I NEKOREKTNOG PONAŠANJA. NAJVAŽNIJI KORAK NA TOM PUTU JE UPOZNAVANJE S UZROCIMA POJAVE NERAZUMNE PRISTRANOSTI I KAKO SE ONA RAZVIJA KOD ČOVJEKA DO TE MJERE DA OBUZME NJEGOV UM, ZAMRAČI MU POGLED NA ISTINU I DOVEDE GA U NEPRAVDU. NEZNANJE JE GLAVNI UZROK POJAVE NERAZUMNE PRISTRANOSTI. NEUPUĆENOST U RAZLIČITO MIŠLJENJE U POGLEDU ODREĐENOG FIKHSKOG PITANJA, NEPOZNAVANJE INTENCIJA ŠERIJATA, OLAKŠICA, STEPENOVANJA DJELA, OPĆEG INTERESA I SLIČNO, DOVODE DO POJAVE NERAZUMNE PRISTRANOSTI. ISTO TAKO, NEUPUĆENOST U REALNOST, STANJA LJUDI I NJIHOVIH OBIČAJA, UZROKUJE POGREŠNE PROCJENE I DOVODI DO POGREŠNIH ODLUKA.

**AUTOR: MUHAMMED HASEN
PREVEO: ABDULLAH NASUP**

Nerazumna i neutemeljena pristranost vlastitom stavu jedan je od velikih problema s kojima se susrećemo u da'vi. Nerazumna pristranost kvari dobre međumuslimanske odnose i uništava nadu u postizanje muslimanskog jedinstva. Promotrimo

li realno stanje na polju islamske da've, vidjet ćemo nevjerovatnu podijeljenost i animozitete između različitih struja i džemata. Razlozi te podijeljenosti i animoziteta su brojni, a najvažniji razlog je nerazumna pristranost vlastitom stavu i opredjeljenju.

Posljedice nerazumne pristranosti prevazilaze puko međumuslimansko nejedinstvo i neprijateljstvo – odbacivanje Kur'ana i sunneta najopasnija je posljedica te pristranosti, jer nerazumna pristranost zasljepljuje um čovjeka i ne dopušta mu da ugleda nur Istine. Ona

u čovjeku ubija vrline skrušenosti, tolerancije, poniznosti, u srcu rađa mržnju, a rasprave i dijalog preokreće u verbalni rat čija su glavna obilježja povodjenje za ličnim prohtjevima, nadmenost i želja da se pod svaku cijenu pobijedi u raspravi. Najteža posljedica takvog postupanja jeste prerastanje verbalnog sukoba u pogledu fikhskih i idžtihadskih razilaženja u fizičke obračune i oružane sukobe.

UZROCI POJAVE NERAZUMNE PRISTRANOSTI

Historija svjedoči da je nerazumna pristranost dovela do mnogih smutnji i velikih krvoprolića među muslimanima, stoga se s pravom pitamo kako možemo prevazići nerazumnu pristranost u našem ponašanju, kako možemo usvojiti islamski edeb ponašanja prilikom fikhskih razilaženja, da bismo bili pravedni i ispoštovali prava svoje braće u vjeri, a udaljili se od nepravde i nekorektnog ponašanja.

Najvažniji korak na tom putu je upoznavanje s uzrocima pojave nerazumne pristranosti i kako se ona razvija kod čovjeka do te mjere da obuzme njegov um, zamrači mu pogled na istinu i dovede ga u nepravdu.

Neznanje je glavni uzrok pojave nerazumne pristranosti. Neupućenost u različito mišljenje u pogledu određenog fikhskog pitanja, nepoznavanje intencija šerijata, olakšica, stepenovanja djela, općeg interesa i slično, dovode do pojave nerazumne pristranosti. Isto tako, neupućenost u realnost, stanja ljudi i njihovih običaja, uzrokuje pogrešne procjene i dovodi do pogrešnih odluka.

Neznanje ili nedovoljno znanje uzrokuje nerazumnu pristranost zbog toga što čovjek misli da se pridržava potpune istine i jedinog prihvatljivog mišljenja, a nije svjestan da se drži jednog dijela istine, a da mnoge njene aspekte uopće ne poznaje.

Pametno bi bilo da čovjek bude oprezan i da ne donosi ishitrene zaključke na osnovu onoga što poznaje od vjere, jer je moguće da postoje druga mišljenja koja su jednako dobro ili čak bolje argumentirana od onoga koje on slijedi. Osim toga, ponekad je prije primjene nekog mišljenja potrebno pravilno odvagnuti kakve bi ono posljedice izazvalo. Valja imati na umu da druga idžtihadska mišljenja mogu biti ispravna, kako bi nas Allah, dželle šanuhu, uputio na istinu. Ovo je mnogo bolje od pristranog zastupanja jednog stava, jer to

može dovesti do ružnih postupaka i prekoračenja šerijatskih normi, a da, nakon svega toga, čovjek otkrije kako nije bio u pravu i kako se zbog zastupanja pogrešnog stava ružno ophodio prema muslimanima. Ove posljedice treba imati u vidu naročito zbog toga što mogu dovesti do razdora među muslimanima, nepravde i krvoprolića. Pogotovo što se ljudima vrlo teško osloboditi nerazumne pristranosti. Samo hrabri, iskreni i karakterni ljudi u stanju su priznati svoju grešku i neznanje.

Kako se ne bismo zaglavili u ovoj nerazumnoj pristranosti i postali žrtve vlastitog neznanja ili nepotpunog poznavanja nekog pitanja, nužno je da uzimamo lijek koji je propisao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, a to je učenje i pitanje učenjaka koji se odlikuju i znanjem i iskustvom.

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao je: *“Zaista je pitanje lijek za neznanje!”* (Ebu Davud, *Sunen*, broj 336) Ovo je dio hadisa koji prenosi Džabir, radijallahu anhu, u kojem kaže: “Na jednom putovanju, jedan je čovjek razbio glavu o kamen, potom je polucirao u snu, pa je upitao svoje saputnike: ‘Imam li olakšicu da uzmem tejemum?’ Odgovorili su mu: ‘Smatramo da nemaš olakšicu, jer imaš vodu.’ Čovjek se okupao i

umro od posljedica, pa smo po povratku obavijestili Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, a on je kazao: *‘Ubili su ga, Allah ih ubio! Zašto nisu pitali, ako nisu znali? Zaista je pitanje lijek za neznanje! Bilo mu je dovoljno da je pritegao – ili: privezao – sumnja prenosilac Musa – krpu (zavoj) na povrijeđeno mjesto i potrao po njemu, a ostatak tijela oprao.’*” (Albani je rekao: “Hadis je hasen, ali bez posljednje rečenice.”)

Slijedenje strasti i ličnih prohtjeva drugi je uzrok nerazumne pristranosti. Neki ljudi su svjesni da nisu u pravu i da njihov oponent zastupa istinu, ali uporno se drže pogrešnog stava, jer on odgovara njihovim prohtjevima, ne obazirući se na savjete i opomene.

Treći uzrok nerazumne pristranosti jeste slijedenje drugog čovjeka, naročito ako je popraćeno neznanjem. Takvi ljudi isključuju razum i potpuno se predaju emotivnoj vezi sa osobom koju slijede i svoje stavove grade na riječima te osobe, uopće ne propitujući šta je istina.

Četvrti bitan uzrok nerazumne pristranosti jest slijedenje običaja. Ovaj uzrok prisutan je kod neukih ljudi i sljedbenika novotarija, više nego kod učenika islamskih nauka i obrazovanih ljudi, jer ustrajavaju u grešci samo zato što je to običaj koji su naslijedili od predaka.

ZNAKOVI NERAZUMNE PRISTRANOSTI

Ponekad čovjek nije u stanju da sam shvati kako je zaglibio u nerazumnu pristranost, stoga je dobro da naučimo neke znakove po kojima je možemo prepoznati kod sebe.

Prvi znak nerazumne pristranosti jeste osjećanje teškoće u prsima zbog drugačijih mišljenja, odbijanje da sasluša drugačiji stav i da o njemu promisli. Onaj ko zastupa

istinu nije netrpeljiv prema drugima, spreman je saslušati argumentaciju oponenta i ne plaši se rasprave i dijaloga.

Drugi znak nerazumne pristranosti jest nastojanje da kompromitira oponenta bez šerijatski opravdanog razloga. Zbog toga onaj ko pati od nerazumne pristranosti istražuje mahane i omaške oponenta, pa ih preuveličava i ističe u svakoj prilici, istovremeno ignorirajući ili umanjujući sve pozitivno kod oponenta. Neki ljudi čak idu dotle da svoje oponente vrijeđaju na ličnoj osnovi u pogledu porijekla ili časti i morala.

Treći znak nerazumne pristranosti jest kršenje normi islamskog bratstva. Govorimo o bratstvu koje obuhvata sve muslimane, pa i one koji griješe, jer sve dok je čovjek musliman, njegov nemar, greška ili nedostatak, ne daju nama za pravo da prema njima kršimo norme islamskog bratstva i svoj odnos prema njima moramo držati u granicama šerijatskih pravila savjetovanja. Međutim, čovjek koji pati od nerazumne pristranosti beskrupulozno ruši sve norme islamskog bratstva, nerijetko napada muslimane i verbalno i fizički, nepravredno optužuje svoje oponente i ne preza da o njima govori ono što se ustručava kazati za nemuslimane.

PREKORAČENJE ŠERIJATSKIH NORMI U PREZENTIRANJU ISTINE VODI NERAZUMNOJ PRISTRANOSTI

Objektivna kritika, upozoravanje na neispravne stavove i greške neophodno je, ali prekoračivanje šerijatskih normi u odbrani istine može, također, dovesti do nerazumne pristranosti. Neki ljudi zastupaju istinu, ali u njenom prezentiranju prekoračuju norme islamskog edeba i pravila savjetova-

nja, pa čine više štete nego koristi. Primjer za to jeste da čovjek poziva u prakticanje nekog sunneta i djela koje nije vadžib, što je pozitivno, ali onda ljude kategorizira ne osnovu toga da li prakticiraju to djelo ili ne prakticiraju i na osnovu toga se ophodi prema njima, što je primjer nerazumne pristranosti u pozivanju istini. Ili kao onaj koji omalovažava sve da vetske metode, makar bile ispravne, samo zato što se lično ne slaže s tim metodama.

ISKRENI TRAŽE ISTINU

Iskreni i dobornamjerni tragaju za istinom i spremni su da je slijede svejedno pokazalo se da je zastupaju oni ili njihovi oponenti. Za njih je to ibadet i zato ćeš vidjeti da njihova privrženost istini i njenoj odbrani ne prelazi granice šerijatskih normi, islamskog edeba, bratskih prava.

Neka nam uzori u tome budu učenjaci poput imama Ahmeda koji je o Ishaku b. Rahavejhu, iako se s njim nije slagao u brojnim pitanjima, kazao: “Nije ovaj most prema Horasanu prešao čovjek ravan Ishaku, iako nam je oponirao u nekim pitanjima. Ali, ljudi se neprestano razilaze.”

Ili poput imama Šafije koji je kazao: “S kim god sam raspravljao, volio sam da bude onaj koji zastupa istinu i kad god sam razgovarao s nekim bilo mi je svejedno hoće li istina izaći iz njegovih ili iz mojih usta.”

Junus es-Sadefi kazao je: “Nisam vidio razumnijeg čovjeka od Šafije. Jedanput sam raspravljao sa njim o nekom pitanju, pa smo se rastali, a kada me je ponovo sreo, uzeo me je za ruku i kazao: ‘Ebu Musa, zar nije ispravno da budemo braća, makar se nismo složili?’”

(Izvor: *almoslim.net*)

Alžirski politički analitičar Enver Malik tvrdi da iranska obavještajna služba vrbuje sunnijske vjerske službenike i koristi ih za propagiranje šiizma. Neki od njih to rade zbog novca, a neki prime šiizam, ali se od njih zahtijeva da to drže u tajnosti.

Enver Malik na svom Twitter nalogu napisao je: "Iranski obavještajci vrbuju ljude koji slove za sunnijske vjerske učenjake, privole ih da prime šiizam, ali zahtijevaju da to drže u tajnosti, potom ovi 'učenjaci' izdaju fetve čudnog sadržaja da bi naškodili ehli-sunnetu."

Šiijaska sektaška tvorevina zvana Islamska Republika Iran poznata je po prljavim rabotama i na sve načine napada ehli-sunnetsku doktrinu i omalovažava sunnijske autoritete.

Širom svijeta, naročito u zemljama u kojima dominira sunnijska populacija, Iran ima svoje "kulturne" i medijske ekspoziture preko kojih širi šiizam, brani iransku politiku, a napada one koji se ne slažu s njima. Ovome treba dodati i neumornu "vojsku" konvertita u šiizam koji revno šire iransku propagandu putem društvenih mreža.

Ovaj obrazac djelovanja možemo lahko uočiti i u zemljama bivše Jugoslavije.

(Izvor: *islmmemo.cc*)

Tuniski listi *Es-Sabah* izvijestio je kako je ministar za vjerska pitanja, Osman Battih, u društvu glavnog muftije Hamde Suajjeda i delegacije ministarstva, početkom avgusta posjetio nacionalnu aviokompaniju Tunisa kako bi se upoznali s pripremama ove kompanije za predstojeću sezonu hadža. Predsjednica kompanije prilikom susreta sa delegacijom pružila je ruku muftiji, ali je ovaj odbio da se rukuje sa njom, jer islam to zabranjuje.

Ova vijest izazvala je buru rasprava na društvenim mrežama. Sekularisti ovo predstavljaju kao ponižavanje žene, te pozivaju na smjenu muftije protiv kojeg već duže vrijeme vode kampanju optužujući ga da svoju vjersku poziciju zloupotrebljava u političke svrhe. Čini se da je sekulariste naročito zaboljela muftijina izjava da je "terorizam u Tunisu

započeo onog trenutka kad je Burgiba zabranio ženama odijevanje hidžaba i omladini zabranio vjersko obrazovanje na Zejtuni i kad je pozvao Tunijane da ne poste ramazan kako bi se oduprli neprijatelju."

(Izvor: *alquds.co.uk*)

Konstantne policijske racije u brojnim selima, intenzivirana redukcija struje i vode, opadanje nivoa usluga u državnim administrativnim službama, povećan broj hapšenja, najizraženiji su oblici kažnjavanja pokrajine Fijum, koja se nalazi južno od Kaira, zbog protivljenja vojnom puču i podrške svrgnutom predsjedniku Muhammedu Mursiju.

Stanovnici pokrajine Fijum poznati su po demonstracijama protiv pučističke vlasti.

Posljednja u nizu kazni koje im nameće novi režim jeste postavljaj-

nje sigurnosnih punktova u selima pokrajine, a stanovnici smatraju kako ih vlast tretira kao građane drugog reda, poredeći svoju situaciju sa situacijom stanovnika Sinaja koji su decenijama bili izloženi ugnjetavanju režima Hosnija Mubarak, a sada, pod vlašću pučista, nalaze se u još težoj situaciji.

Hatim Abdulazim, bivši parlamentarni zastupnik i jedan od lokalnih ihvanskih vođa, kaže kako "vojna hunta kažnjava pokrajinu Fijum čiji su stanovnici od januarske revolucije u niz navrata pokazali stavove koji se ne sviđaju pu-

čistima. Pučisti ne mogu oprostiti stanovnicima Fijuma što su masovno glasali za ihvanske parlamentarne, a ni što su u oba kruga predsjedničkih izbora velikom većinom podržali Mursija i dali masovnu podršku na referendumu o novom ustavu 2013."

S vremena na vrijeme, Fijum je izložen i medijskoj satanizaciji, a posljednja u nizu je izjava jednog novinara internetskog portala El-Jevmus-sabi da je Fijum "glava iz koje se granaju terorističke grupe i organizacije".

(Izvor: *aljazeera.net*)

Ruska novinska agencija *Sputnik* objavila je vijest da Saudijska Arabija želi kupiti moćne ruske rakete Iskander M, u okviru sporazuma o nabavci arsenala ruskog naoružanja.

Sputnik prenosi kako je saudijska delegacija na Međunarodnoj vojno-tehničkoj izložbi i forumu Armija 2015., izrazila interesovanje za kupovinu moćnog raketnog sistema Iskander M. Početak prodaje za strana tržišta predviđen je za 2016. godinu.

Iskander M je taktički balistički raketni sistem, jedan od najmodernijih raketnih sistema te vrste.

Maksimalni domet krstareće rakete *Iskander M* iznosi 500 km, nosi oko 480 kg konvencionalne bojeve glave, a ima mogućnost nošenja atomske bojeve glave. Pogađa metu u prečniku od 30 metara. Opremljena je inercijalnim i optičkim sistemom za navođenje i elektro-optičkim pretraživačem. Moguće ju je koristiti i noću.

Teška je 3800 kg, duga 7,3 m, prečnika 0,92. Brzina njenog krstarenja iznosi 2100 m/s i posjeduje mobilnu lansirnu platformu.

Namijenjena je za uništavanje neprijateljskih aerodroma, komandnih centara, sistema komunikacije, radarskih sistema, protuzračne odbrane i raketa.

Zbog ogromne razorne moći, smatra se adekvatnom zamjenom za atomsko naoružanje.

(Izvor: *arabi21.com*)

Prema oficijelnim statističkim podacima iranskog režima, petina stanovništva u Iranu živi ispod granice siromaštva, Iran ima deset miliona nezaposlenih, a Teheran petnaest hiljada beskućničkih porodica koje lutaju njegovim ulicama.

Iako službena statistika priznaje da petnaest miliona Iranaca, što je oko 20%, živi ispod granice siromaštva, iranske i međunarodne organizacije za ljudska prava sumnjaju u vjerodostojnost tih podataka i smatraju da je stanje mnogo gore.

Ali Rebi, iranski ministar rada i socijalnog blagostanja, u novembru je kazao kako dvanaest miliona Iranaca živi ispod granice siromaštva izjavivši tom prilikom kako te brojke "ukazuju na nužnost da vlada sačini plan razvoja kako bi se smanjili nezaposlenost i siromaštvo".

Opozicija iranskog režima tvrdi da Hasan Rohani nije riješio loše ekonomsko stanje, dok analitičari tvrde da je razlog tome to što Iran troši ogromne sume novca za finansiranje režima Bešara el-Asada, i šijskih paravojnih grupa odanih Iranu, poput libanskog Hezbollaha, brojnih iračkih šijskih milicija i Husija u Jemenu.

Međutim, postoje kontradiktorne informacije o broju nezaposlenih i siromašnih u Iranu. Tako je u ok-

tobru prošle godine ministar Rebi kazao da u Iranu živi oko sedam miliona siromašnih.

Ministar je iznio i zanimljiv podatak o tome da je prosječan prihod u Teheranu sedam puta veći od prihoda u pokrajini Belučistan (u kojoj žive većinom sunnije), koja je i najsiromašnija iranska pokrajina.

S druge strane, prema tvrdnjama opozicije sektaškog režima, šijski kler posjeduje ogromna bogatstva. Najbogatiji među njima je Ali Hamenei, vrhovni vođa, čije se bogatstvo procjenjuje na 95 milijardi dolara. Njegovo je bogatstvo trideset puta veće od bogatstva koje je posjedovo Muhammed Reza Pahlavi.

Magazin Forbes objavio je 2003. godine članak "Millionaire Mullahs" u kojem otkriva pohlepu šijskog klera za novcem nakon što su se dokopali vlasti.

Iako se svojski trude da se prikažu kao skromni ljudi koji žive jednostavnim životom, iranske mule su sve samo ne skromni i siromašni. Štaviše, neki od njih su milioneri i multimilioneri. Šijske mule u Iranu svoj imetak stječu posredstvom monopola nad dobrotvornim društvima i upravljanjem mauzolejima, iskorištavanjem ekonomskog sistema za lično bogaćenje. Najveće investicije izvan Irana u rukama su šijskih mula.

(Izvor: *islammemo.cc*)

Islam na Haitiju

PRIPREMIO I OBRADIO: HASAN STRANJAC

Kada se kaže ostrvo Haiti, to mnogima zvuči egzotično i većina onoga što znamo o toj zemlji dolazi iz vijesti. Ne tako davno Haiti je bio u centru svjetske pažnje nakon razornog zemljotresa 2010. godine i uragana Sandy 2013. U ovom tekstu želimo pružiti nešto više informacija o ovoj zemlji i muslimanima u njoj, s ciljem informisanja o stanju muslimana širom svijeta i s ciljem jačanja bratskih veza, jer najmanje što možemo jeste da znamo jedni za druge i da dovimo jedni za druge iako se ne poznajemo i daleko smo jedni od drugih.

Haiti zauzima zapadnu trećinu otoka

Hispaniola u Karipskom moru, istočno od Kube. Na istoku graniči s Dominikanskom Republikom.

Domorodačko stanovništvo Hispaniole, narod Arawak (ili Taíno), gotovo je istrijebljeno u desetljećima nakon što se Kolumbo iskrcao 1492. godine. Otok je krajem 17. stoljeća naseljen robljem iz Afrike, koje je bilo radna snaga na plantažama šećera.

Španija je 1697. godine prepustila zapadnu trećinu Hispaniole (koja se tada zvala Saint-Domingue) Francuskoj. To je postala jedna od najbogatijih francuskih kolonija 18. stoljeća. Robovsko se stanovništvo pobunilo

22. avgusta 1791., što je izazvalo rat s Francuskom. Haićani su pobijedili vojsku koju je poslao Napoleon i proglasili neovisnost 1. januara 1804. godine.

PRIRODNE NEPOGODE

Potres na Haitiju 2010. bio je katastrofalni potres momentne magnitude 7,0 koji se zbio na zapadnome dijelu otoka Hispaniola u Karipskome moru. Pogodio je državu Haiti, a osjetio se i u Dominikanskoj Republici te na Kubi.

Procjenjuje se da je broj mrtvih bio više od 200.000, tako da je to jedan od najsmrtonosnijih potresa zabilježenih u ljudskoj povijesti. Broj povrijeđenih procjenjuje se na oko 310.000. Broj ljudi koji su ostali bez krova procjenjuje se na 1,5 miliona ljudi, što predstavlja oko šestinu stanovništva. Jedan dio ovih ljudi i danas živi u šatorima.

Narod se nije bio oporavio skroz od zemljotresa 2010. i oluje Isac 2012., a već u oktobru 2013. godine uragan Sandy pogodio je, između ostalog, i Haiti, desetine hiljada kuća bilo je oštećeno, šteta u poljoprivrednom sektoru također je bila ogromna. Nakon ovih katastrofa mnogi ljudi nemaju dovoljno hrane i zarazne bolesti su također velika opasnost za mnoge.

MUSLIMANI NA HAITIJU

Život muslimana na Haitiju pokušat ćemo prikazati kroz priču nekoliko stanovnika sa tog otoka. Jedan od tih stanovnika je Darlin D. koja je izgubila svoj dom u zemljotresu 2010. godine, a mjesec dana kasnije njen je muž umro nakon tih muka usljed zemljotresa. Sad ona živi u šatoru zajedno sa svojom kćerkom van glavnog grada Port-au-Prince, a njih okružuju hiljade onih koji su ostali bez svojih domova nakon katastrofe.

Ono što joj je pomoglo da prevaziđe katastrofu jeste njeno vjerovanje, ne katoličko, kao što bi neko očekivao gledajući da se radi o Haitiju, niti protestantsko, niti vjerovanje religijske tradicije "vudu" koja prevladava na tom otoku (vudu je naziv koji se primjenjuje na srodne religije i kultove koji svoj korijen imaju u animističko-spiritističkoj tradiciji zapadne Afrike). Ona je prihvatila vjeru koja je nova ovdje: islam.

Kako bi mogli da obavljaju svoje vjerske dužnosti, jedna skupina muslimana izgradila je mali mesdžid od kamenja i dasaka u naselju gdje živi Darlin. Svaki dan u njemu klanja oko 60 muslimana.

Darlin je ukazala na to da ju je privukla vjera samokontrolisanja i vjera koja zahtijeva obrazovanje i čistoću. Stalno čišćenje pomaže njoj i drugim muslimanima da se zaštite od kolere. Ta bolest se širi preko vode i, shodno izjavama vlasti, zaraženo je oko 600.000 hiljada ljudi, a oko 7.500 umrlo je od te bolesti. Što se tiče njenog prihvatanja islama nakon zemljotresa, četrdesettrogodišnja žena kaže: "Ovo je za mene pobjeda. Pobjeda je da sam našla svoj mir i uputu." Darlin koja je prije bila protestantkinja, sada je odjevena u crni čisti hidžab, a s nama je razgovarala u svojoj avliji prepunoj šatora.

Vlada Haitija ne priznaje islam kao zvaničnu vjeru, a i stanovništvo nije naviklo na ovu, za njih, nepoznatu vjeru. Široki hidžab karakterističan za islamsku žensku nošnju privlači poglede i ljudi pokazuju kažiprstom. Zbog ovog Darlin kaže: "Naši susjedi pričaju oko da je ona zla (jer nosi hidžab)."

BROJ MUSLIMANA I ŠIRENJE ISLAMA

Broj muslimana u ovoj siromašnoj zemlji se povećava, pogotovo nakon katastrofe iz 2013. godine. U glavnom gradu, za koji se smatra da se u njemu šire crkve, ima pet mesdžida, jedan član parlamenta se izjašnjava kao musliman. Postoji također jedan večernji program o islamu "Islam u Haitiju". Za vrijeme programa putem SMS poruka gledaoci mogu da pošalju pitanja. U jednoj od tih poruka stajalo je na kreolskom jeziku: "Želim postati muslimanka."

Vlasnik televizije "Telemax" Kišnar Bejli i drugi smatraju da je islam bio prisutan u Haitiju prije samostalnosti 1804. godine. Vjeruju da je jedan rob iz Džamajke i nekadašnji vudu vračar po imenu Bukaman, koji je vodio revoluciju koja je otjerala francuske kolonizatore, bio postao musliman. Bejli, koji je prije dvadeset godina napustio kršćanstvo, kaže: "Islam se vratio u Haiti da ostane. Buduće generacije, moji sinovi i kćeri, govorit će o islamu."

Bejli je govorio i o političkoj pozadini u zemlji: "U sjeni ostanka ovog zla u Haitiju (misli na diktature), potreba za islamom postala je najveća. I prije dva mjeseca počeo je direktan program dijaloga za podučavanje naroda njihovoj vjeri." On kaže dalje: "Haiti je izgubio put, ništa ne može proizvesti. Narod želi vizu za SAD ili Kanadu, ne želi ostati ovde u Haitiju."

Sa druge strane, teško je naći precizne statistike o muslimanima na Haitiju, kao što nema povjerljivih podataka za mnoge stvari u ovoj zemlji, kao naprimjer stvarni broj stanovnika u gradu Port-au-Prince. Jedna studija istraživačkog centra Biu 2009. godine procijenila je da broj muslimana u Haitiju iznosi oko 2.000 muslimana, ali muslimanski čelnici u toj zemlji tvrde da je broj mnogo veći i da se povećava. U zemljama Kariba islam nije nepoznat, naprimjer u Trinidadu i Tobagu, Surinami i Gvajani živi znatan broj muslimana. Mnogi od njih vuku korijene iz Indije i Indonezije

gdje ima mnogo muslimana. A preci stanovnika Haitija većinom su došli iz nemuslimanskih zemalja iz Afrike, dok je francuski kolonizator uveo kršćanstvo među tu populaciju. "Širenje islama u skorije vrijeme i širenje drugih vjera pokazuje da Haiti postaje više raznoliko društvo", kaže Patrick Belle-gard Smith, profesor afričkih nauka na Wisconsin univerzitetu.

ZVANIČNA VJERA NA HAITIJU

Što se tiče religijske tradicije "vudu", koja predstavlja skupinu ubjeđenja iz zapadne Afrike i koju su donijeli robovi iz vremena kolonijalizacije, ta je vjera ostala dugo vremena najviše zastupljena vjera u Haitiju. Vudu je naziv koji se primjenjuje na srodne religije i kultove koji svoj korijen imaju u animističko-spiritističkoj tradiciji zapadne Afrike. U vudu su podjednako bitni duhovi prirode i mrtvi ljudi, a posebna važnost daje se duhu preminulog člana porodice. Na američkom kontinentu došlo je do stapanja vudu tradicija s katolicizmom. Ta religijska tradicija koristi slike katoličkih svetača kao zamjenu za afrička božanstva koja imaju slične ili iste osobine. Vudu se često povezuje sa crnom magijom. Oko 85% stanovništva Haitija slijedi ovu vjeru. Većina kršćana u Haitiju sebe smatraju katolicima. Oni koji kažu da su kršćani, uveliko su prihvatili i vudu nakon što je zloglasni diktator Fransois Duvalier koristio tu vjeru za zastrašivanje i kontrolu naroda.

Na kraju, molimo Allaha da olakša muslimanima na otoku Haiti i omogući im slobodan život da mogu da praktiraju svoju vjeru i pozivaju u nju. I kad vidimo njihovo stanje, nemojmo zaboraviti da se zahvaljujemo Allahu na Njegovim blagodatima, lijepe i uređene džamije imamo na mnogim mjestima, ali ne možemo reći da su mnogo posjećene. S druge strane vidimo da ljudi na Haitiju hrle u mesdžid koji je napravljen od dasaka i kartona. Molimo Allaha da popravi i naše i njihovo stanje!

(Izvor: islamstory.com)